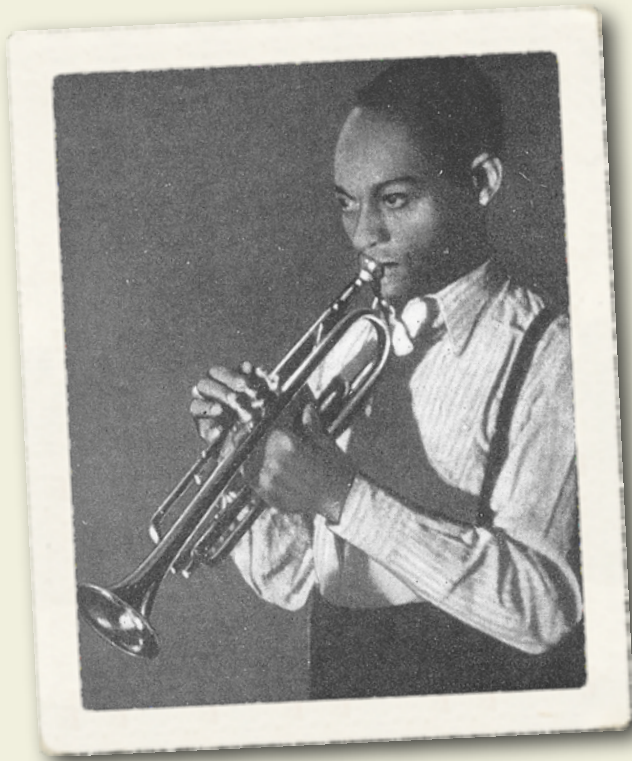

DOCTOR JAZZ MAGAZINE

Artikel overgenomen uit Doctor Jazz Magazine 205.
Juni 2009, pag. 16.

Tommy Ladnier in Rusland

• Bo Lindström and Dan Vernhettes

Inleiding

Daniel Vernhettes en Bo Lindström zijn van plan om in het najaar van 2009 hun biografie te publiceren over trompettist Tommy Ladnier (1900-1939). De titel van het boek zal zijn 'Traveling Blues – The Life and Music of Tommy Ladnier'. Het zal ongeveer 240 pagina's omvatten en er zijn 250 illustraties beschikbaar. Het zal tussen de 40 en 50 euro gaan kosten. Op de website www.avard.fr/tommy/ kunnen geïnteresseerden zich voor het boek inschrijven. Of de plannen zullen doorgaan hangt sterk af van de interesse. Als een smaakmaker mocht DJM een van de hoofdstukken publiceren. Het boek verschijnt uiteraard in het Engels. De vertaling van dit hoofdstuk is van mijn hand om een zo breed mogelijk aantal lezers te kunnen bereiken. Op de website zal ook nog nadere informatie staan omtrent kostprijs en andere relevante mededelingen over deze uitgave.

• Ben Kragting jr

Op 19 oktober 2009 is - aldus een persbericht - de biografie 'Traveling Blues' over het leven van Trompettist Tommy Ladnier verschenen. Het boek - in 't Engels - werd door Daniel Vernhettes en Bo Lindstrom geschreven. Als smaakmaker staat in de rubriek 'artikelen' een in het Nederlands vertaalde voorpublicatie van een deel van hoofdstuk 10 over de Sam Wooding tournee in Rusland, waaraan Tommy Ladnier deelnam. Alle informatie hoe u het boek kunt bestellen vindt u in de flyer (staat achterin groot).

Traveling Blues

The Life and Music of Tommy Ladnier
par Bo Lindström et Dan Vernhettes

Preface de Frank Driggs

Publié par EditJazz en une édition limitée de 500 exemplaires
216 pages, lecture en anglais, 302 illustrations, dont beaucoup inédites.
Format: 26 cm x 28,5 cm, offset quadrichromie

Disponible en octobre au prix de 40 euros (poste en sus) sur le site jazzedit.org ou directement à : d-vernhettes@club-internet.fr ou par téléphone au 00 33 (0)1 46 70 24 01

Tommy Ladnier méritait bien un livre. Cet ouvrage exceptionnel, résultat d'une longue collaboration entre les auteurs, est présenté dans une mise en pages très vivante. *Traveling Blues* est un beau livre et un ouvrage de référence.

«...Ce livre remarquable est le fruit de détails sur les vies de Tommy Ladnier et de la plupart de ceux qui ont joué avec lui. Il y a des centaines d'illustrations et de photographies de gens que je n'avais jamais vus, et j'ai vu la plupart des photographies de musiciens de jazz au cours de ces dernières cinquante années. L'ampleur de la recherche est à mon avis sans égale. Que Dieu bénisse ces deux fanatiques qui ont donné tout de leur temps et de leur énergie pour mener à bien ce travail d'amour.»
Frank Driggs, June 2009

TABLE OF CONTENTS

Acknowledgments 3
Foreword by Frank Driggs 5
Chapter 1 Louisiana colonization 9
Chapter 2 St. Tammany and Mandeville 17
Chapter 3 The Ladnier Family 23
Chapter 4 Childhood and early musical life 31
Chapter 5 Early Chicago Days 1917-1921 39
Chapter 6 Professional jobs and life in Chicago 45
Chapter 7 Paramount's King of Blues 61

En option, nous proposons un DVD contenant les 189 enregistrements (au format mp3) de Tommy Ladnier, à commander par courriel, au prix indétachable de 20 euros port compris!!!

Traveling Blues

The Life and Music of Tommy Ladnier.
by Bo Lindström and Dan Vernhettes

Foreword by Frank Driggs

Published by EditJazz at a limited edition of 500 copies
216 pages, english text, 302 illustrations, of which many never published before.
Format: 26 cm x 28,5 cm, offset quadri

Available in October 2009 at a cost of 40 euros per copy (mailing in addition) on the site jazzedit.org or directly at d-vernhettes@club-internet.fr or by telephone at 00 33 (0)1 46 70 24 01

Also at Balm@telia.com (+46 8 6263066)
Indeed, Tommy Ladnier deserved a book. This exceptional work, the result of a long collaboration between the authors, is presented in a lively lay-out.

Traveling Blues is a beautiful book and a work of reference.

«...This remarkable book is loaded with details on the lives of Tommy Ladnier and most of the people he played with. There are hundreds of illustrations, photos of people I've never seen before and I've seen most of the photos of jazz musicians over the past fifty years. The depth of research is I believe unparalleled. God bless the two fanatics who have devoted so much of their time and energy to bring this work of love to fruition.»
Frank Driggs, June 2009

Chapter 8 The First European Tour 83
Chapter 9 The Fletcher Henderson Days 111
Chapter 10 Job-Hopping in Europe 131
Chapter 11 With Noble Sissle 153
Chapter 12 Bechet and the Southern Tailor Shop 163
Chapter 13 Last Days with Panassié and Mezzrow 173
Chapter 14 Tommy Ladnier remembered 199
Discography 204
Index 211
Music index 215

As an option we propose a DVD containing the 189 recordings (under mp3 files) in which Tommy Ladnier took part, to be ordered by email, at 20 euros, postage included!!!

Tommy Ladnier in Rusland

Vanuit Berlijn reisden de Chocolate Kiddies Revue en het Sam Wooding orkest per trein naar Moskou. De reis er naartoe was makkelijk. Doordat de spoorbreedtes van de rails verschilden moest het gezelschap in Riga overstappen naar een andere trein. Ze reisden van daaruit 800 kilometer oostwaarts naar

Excerpt from 'Traveling Blues – The Life and Music of Tommy Ladnier'

Vertaling: Ben Kragting jr

Moskou met slaapwagons en arriveerden waarschijnlijk op 16 maart 1926 op het Belorussky Station.¹ Hun eerdere angst, dat ze zouden worden 'verwelkomd door Bolsjewieken met een mes tussen de tanden' of gevangen gezet zouden worden, verdween al snel toen ze zanggroepjes van jonge Russische meisjes zagen aan beide kanten van de trein in het station. De angst die sommige muzikanten van Wooding voor hun reis naar Rusland hadden geuit was wijdverbreid in de Verenigde Staten. De Chicago Defender verbreidde al geruchten over de verwachte Russische tournee, toen de show nog in Hongarije draaide, dus lang voordat het gezelschap feitelijk was gecontracteerd voor de Russische tour. 'Sam Wooding has been refused to come in Russia because jazz music should offend the people. Tommy Ladnier is with them.'²

De temperatuur in Moskou was erg laag – althans zo werd het ervaren – en deze lage temperaturen zouden veel musici parten gaan spelen tijdens hun verblijf in Rusland. In 1966 herinnerde Sam Wooding zich de

De Russische tour van de 'Chocolate Kiddies', maart-juni 1926.

aankomst in het Russische treinstation als volgt: 'They sang songs of greeting. But it was so cold that all I could think of was warming myself over a stove somewhere... you know, to this day I can't really remember much of what they were singing or what went on and just because of the cold!'³

Het contract dat het gezelschap had met het Russische Filharmonische Genootschap Rosfil, was zeer genereus met salarissen die hoger waren dan hun voorgaande salaris van \$400 per maand. Sam Wooding wist loonvoorwaarden te verkrijgen die boven zijn normale \$1200 per maand lagen. Dit heeft zeker geholpen om de angsten te overwinnen om naar Rusland te gaan.⁴ Hoewel de musici goed werden betaald, gaven de meesten van hen het ook weer even makkelijk uit. Garvin Bushell heeft diverse verhalen verteld over zijn constante gebrek aan geld.

De Chocolate Kiddies startten gelijk met het opbouwen van hun show in het Staatscircus en de première vond plaats op 19 maart 1926. Het Staatscircus van Moskou was in die tijd gevestigd op Tsvetnoy Boulevard 13, anderhalve kilometer ten noorden van het Rode Plein en het Kremlin.⁵ Het gebouw werd oorspronkelijk in 1880 gebouwd, maar werd diverse keren verbouwd en gerenoveerd en is sinds 1984, toen de beroemde Russische clown Nikulin directeur werd, een modern circusgebouw geworden.

City	Arrival	Opening	Closing	Venues
Riga	14 March			Change of trains
Moscow	16 March	19 March	5 May	State Circus Building
"Leningrad" (St. Petersburg)	6 May	8 May	23 May	Leningrad Music Hall
Riga		?24 May	?27 May	Unknown
Konigsberg (Kaliningrad)		28 May		Unknown
Danzig		4 June	?11 June	Wilhelm Theater

¹ Er wordt beweerd in Starr, S. Fredrick; *Red and Hot: Russia's Roaring Twenties*, Oxford Univ. Press, 1983, dat ze arriveerden in het *Warsaw Station* in Moskou. Er was echter geen *Warsaw Station* in Moskou, maar wel is een *Warsaw Station* te vinden in St Petersburg (Leningrad). Treinen naar Moskou vanuit Latvia (Riga) kwamen in deze tijd aan in het *Belorussky Station* en soms in het *Rizsky Station*.

² *Chicago Defender*, 11 november 1925.

³ Napoleon, Art; *A Pioneer Looks Back - Sam Wooding*, Storyville no 9-10 1966. In deze herinnering geeft Wooding een verkeerde datum van aankomst in Moskou.

⁴ Starr, S. Fredrick; *Red and Hot: Russia's Roaring Twenties*, Oxford Univ. Press, 1983.

⁵ Het oude Staatscircus heet tegenwoordig Nikulin Staatscircus. Het moderne Moskou Staatscircus is een nieuw gebouw dat buiten de binnenstad van Moskou ligt.

Het oude Staatscircus van Moskou (tegenwoordig Nikulin Staatscircus).

Op de avond voor de première, was het gezelschap van de show uitgenodigd op een receptie en een banket. De vragen die het gezelschap daar over zich heen kregen brachten hen zeer in verlegenheid, met name de vragen over de raciale vooroordelen in de V.S. Nadat het gezelschap aanvankelijk had bedreigd om op te stappen, verliep het banket uiteindelijk toch nog succesvol. De huisvesting was een ander startprobleem. Toen het gezelschap in Moskou aankwam bleek er helemaal niets geregeld te zijn aan huisvesting. Sommige artiesten moesten de nacht doorbrengen in het theater, maar werden later volgens Herb Flemming ondergebracht in een hotel bij Tvertskaja Jamskaia.⁶

De reacties na de première waren net als in alle Europese steden: publiek succes, maar nogal gemengde reacties van de critici. Het publieke succes is deels te verklaren uit het feit, dat het Russische publiek bijna nooit zwarte artiesten had zien optreden. De vaudevillestijl en manier van dansen was ver verwijderd van het gewone Russische entertainment. Posters voor de Negro Operetta werden gemaakt door avant-garde kunstenaars Georgi and Vladimir Stenberg.⁷ Desondanks dreef nieuwsgierigheid zelfs prominente personen en de culturele elite naar de

show toe. Tommy Ladnier vertelde aan Panassié, dat Leon Trotsky, een van de Russische communistische kopstukken, enkele keren naar de show kwam, 'sitting in his box, in a dark shirt, negligently dressed.'⁸

Tijdens hun verblijf in Moskou maakten diverse leden van het gezelschap gebruik van de diensten van een man, die ze 'Harry' noemden en die zich aanbood als bediende. Hij was zeer behulpzaam en deed allerlei boodschappen voor ze. Pas bij hun vertrek uit Moskou vertelde de man aan Wooding, dat hij lid was van de geheime politie.

Het gezelschap werd door de inwoners van Moskou warm ontvangen en behandeld als gelijken. 'In Russia I was accepted as a man and treated like an artist' merkte Bushell op. Ook werden ze, volgens hem, vaker bij mensen thuis uitgenodigd. 'The people loved us in Russia. It was just like being in heaven. They'd come to the theatre after every performance and pick out different band members, saying, 'I'd like for you to meet my family,' or, 'You and this fellow over here, come to my house for dinner. I want you to meet my daughters.' We'd take a sleigh out to somebody's house and stay there until four or five o'clock in the morning, singing songs, dancing, drinking vodka, and eating shish kebab. It was a great time.'⁹

Een bijzondere ontmoeting hadden Sam Wooding en Tommy Ladnier met een Russische vrouw. 'She was a very fine cultured Russian jewish lady who had studied music and psychology. She'd come up just to meet us and talk to us as she'd never met jazz musicians from America and was curious. We told her about jazz, the negro in America, New York and Chicago, and she in turn told us all about life in Russia. When she was about to leave she asked us – Tommy and me – if we'd like to go to a symphony concert with her. We answered 'yes' and made a date. To this day I'm glad we did ... the concert turned out to be the most exciting experience of our time in Moscow.'¹⁰

Wat ze daar gingen horen was een muzikaal experiment, dat geheel in overeenstemming was met de ideeën van de Russische Revolutie. Persimfans was een orkest dat opgericht was in 1922 door een groep musici onder leiding van de violist Professor Lew

⁶ Flemming, Herb; *Old Sam – The Man Who Brought Jazz to Europe*, Jazz Journal Vol. 21/5, 1968. Feitelijk lopen er ten minste vier straten parallel met dezelfde naam, maar met verschillende nummers In Flemmings herinneringen is de naam Tvertskai Am-Skaia.

⁷ Starr, S. Fredrick; *Red and Hot: Russia's Roaring Twenties*, Oxford Univ. Press, 1983.

⁸ Leon Trotsky's echte joodse naam was Lev David Bronstein. Hij had 3 jaar in New York City gewoond, alvorens hij terugkeerde naar Rusland in 1917. Hij was daarom ongetwijfeld gewend aan Amerikaanse muziek.

⁹ Bushell, Garvin; *On The Road With The Chocolate Kiddies In Europe And South America As Told To Mark Tucker*, Storyville 132, Augustus 1987.

¹⁰ Napoleon, Art; *A Pioneer Looks Back - Sam Wooding*, Storyville no 9-10 1966.

Zeitlin.¹¹ Toen ze de machtsstructuur van een orkest analyseerden, kwamen ze tot de conclusie, dat daarin nog de autoritaire en bourgeoisie idealen en een hiërarchische structuur tot uitdrukking werden gebracht. Ze besloten om een totaal nieuwe vorm te geven aan een symfonie orkest, dat niet meer zou worden geleid door een 'anti-democratische' dirigent. De musici zaten in een grote cirkel, zodat ze zicht op elkaar hadden. Elkaar aankijkend, voerden ze hun taken uit, geleid door enkele vooraf afgesproken signalen. Het idee om uitvoeringen te geven zonder dirigent was niet echt origineel. Je ziet het bij kamermuziek tot en met 12 musici en dirigenten waren helemaal niet gebruikelijk tot vroeg in de 19e eeuw. Voor jazzmusici moet deze praktijk meer als natuurlijk zijn overgekomen dan voor gevestigde symfoniemusici. De naam van het orkest was Het Eerste Symfonie Ensemble in het Russisch afgekort als PerSimfAns of Persimfans. Het orkest genoot bekendheid en was populair in de eerste tien jaren van zijn bestaan. Met de komst van het anti-democratische Stalintijdperk, werd Persimfans voor de Sovjetleiders een doorn in het oog en werd het orkest in 1932 ontbonden, en enkele leden van het orkest werden zelfs verbannen naar de Goelag archipel.

Toen Sam en Tommy de concertzaal binnenkwamen viel hun direct de ongebruikelijke opstelling en het ontbreken van een dirigentenpodium op. Hun Russische vriendin bemerkte de verbazing en verklaarde: *'This is an experiment to show the world that this is the People's Republic and that we have teamwork among the masses: we therefore don't need conductors, just as we need no kings. So far we've had great success without these bogus leaders.'*¹²

Sam Wooding had levendige herinneringen aan de uitvoering: *'We were in a public place. So we didn't answer because we weren't sure what would happen to us if the people got any idea of what we were thinking. But we were very curious to see if it would work...I recognized the first selection as Tchaikovsky's fifth symphony. Despite the lack of conductor, it sounded just fine. But picture this: 110 men sitting in a big circle facing each other – a complete circle, meaning that at one point the backs of the musicians were to the audience... I never found out who started them off ... but it seemed that each soloist was the conductor for the duration of his solo and in the big ensemble passages the most prominent instruments were the conductors of those strains. They played*

*some Stravinsky and Rimsky-Korsakov's Schéhérazade. It was just marvelous! Later, we all sat up until dawn back in the hotel trying to figure out how it was all done. In Jazz the beat holds things together – but in a symphony where the tempo is always changing and dynamics are so important, it seemed to us a miracle.'*¹³

Het is niet bekend of dit de eerste keer was, dat Tommy Ladnier een symfonisch concert bezocht. Het zou vreemd zijn als hij niet al eerder naar deze muziek had geluisterd tijdens zijn Europese tournee, wetende wat zijn houding was ten aanzien van educatie. Het feit dat Sam Wooding, een man die streefde naar een 'klassieke' aanpak, het concert samen met Tommy Ladnier bezocht, geeft aan dat ze iets gemeenschappelijks deelden, namelijk een interesse in deze muzieksoort.

Het koude weer in Moskou had ook al snel gevolgen voor hun fysieke gezondheid. Wooding zelf had vanaf zijn vertrek uit New York last van zijn tanden en zijn problemen waren nu acuut. Zijn bediende 'Harry' raadde hem aan om '150 proof Russische wodka' te drinken en een servet in wodka te drenken en rondom zijn hals te binden. Toen dit goed bleek te werken, ging gerucht hierover al snel rond in de band. *'Pretty soon all the boys were buying vodka for their different ailments. Tommy Ladnier, who also had a touch of arthritis, tied up his leg with vodka bandage. His room smelled just like some bistro or perhaps a Russian speakeasy. Most of the boys decided the stuff was too good to just rub with and decided to drink it. But they didn't dilute it... you can bet I had a few sick musicians on my hands.'*¹⁴

Het verhaal over Tommy Ladniers artritis kan een uitvinding zijn van hem, maar anderzijds was de gezondheid van Tommy niet de beste en zijn arts zou hem vijf jaar later zijn ondergang aankondigen. Het gebruik van zeer sterke wodka had ook enkele gevolgen voor andere bandleiden.

De maandagavonden waren vrije avonden in Moskou en musici troffen elkaar dan in de artiestenclubs van Moskou. Hier dronken ze wodka en ontmoetten ze Russische meisjes en andere gastmusici. Het was waarschijnlijk hier dat Sidney Bechet hoorde van de aanwezigheid van Tommy Ladnier in Moskou. Sidney Bechet was in oktober 1925 weer teruggekeerd naar Europa, nadat hij in 1922 verbannen werd uit Engeland. Deze keer kwam hij naar Frankrijk om op te

¹¹ Sabaneev, Leonid; *A Conductorless Orchestra*, The Musical Times, 1 april 1928.

¹² Napoleon, Art; *A Pioneer Looks Back - Sam Wooding*, Storyville no 9-10, 1966.

¹³ Ibid.

¹⁴ Ibid.

Sidney Bechet, Amerikaanse musici en Russische vrienden, waarschijnlijk in de Moskouse Artiësten Club. Pianist Dan Parrish is achter Bechet te zien. (Courtesy Frank Driggs)

treten met *La Revue Nègre* in Parijs. De snel rijzende ster van deze show was Josephine Baker en na optredens in België viel deze show uiteen, omdat Baker een aantrekkelijk aanbod kreeg om op te treden in het beroemde Parijse Folies Bergères, begin 1926. Alhoewel Baker vervangen werd door Maude Forrest was de magie er uit en werd de show kort daarop opgedoekt. Sidney Bechet had een visum van een jaar, ondertekend in Berlijn op 14 december 1925, en uitgereikt door het Duitse consulaat. In Berlijn trad hij toe tot de Jazz Kings van trombonist Frank Withers, die gereed stonden om een Russische toer te ondernemen, georganiseerd door Rosfil, hetzelfde genootschap dat de toer van Wooding had geboekt. In maart 1926 werd het paspoort van Bechet verlengd op het Amerikaanse consulaat in Berlijn. Deze Russische tournee van Frank

Withers werd vermeld in de *Chicago Defender*: *'Russian Government, heretofore prohibited American jazz bands in their country have signed contract with Frank Withers and his 6 piece jazz band to tour Russia with Soviet Philharmonic society for fourmonths at \$200 per night with an option. Withers, an eccentric trombone player from Emporia, Kansas, was playing for five years in Paris.'*¹⁵

Frank Withers, een van de overgebleven leden van de Southern Syncopated Orchestra, had in zijn band al Cricket Smith op kornet, saxonist Manfred Coxito, pianist Dan Parrish, bassist Walter Kildaire, en drummer Benny Peyton.¹⁶ Deze groep maakte de lange reis naar Moskou en verzorgde vanaf 2 april 1926 concerten in de bioscoop Malaya Dmitrovka.¹⁷

Er is ook wel eens beweerd, dat

de band een concert heeft verzorgd in het Grote Operahuis van Moskou.¹⁸ Tot dan toe was de politiek van de Russische leiders geweest, dat alleen lokale musici jazz mochten spelen. Nu kon het Russische publiek zich zelf een oordeel vormen.¹⁹ De reden dat de The Jazz Kings alleen maar concerten gaven, was dat dansen in het openbaar niet was toegestaan in Moskou. Dit betekende dat zowel Bechet als de musici van Wooding weinig gelegenheid hadden om in nachtclubs te spelen, en daarom genoodzaakt waren hun toevlucht te zoeken tot privéfeestjes om te jammen.

Net als vele andere Amerikaanse musici die Berlijn bezochten was Sidney Bechet geïnteresseerd geraakt in fotografie en filmen. Hij had geen camera, maar hoorde, dat Tommy Ladnier een Pathé camera te koop had, en zo ontmoetten de twee New Orleans muzikanten elkaar voor de eerste keer. *'There was a number of musicianers going to Russia at that time,*

¹⁵ *Chicago Defender*, 27 februari 1926.

¹⁶ Chilton, John; *Sidney Bechet, The Wizard of Jazz*, Da Capo Press 1996. Fred Coxito's naam wordt vaak geschreven als *Coxito*. Op zijn militaire dienstkaart wordt zijn naam duidelijk geschreven en ondertekend als *Coxito*. Zijn voornaam is op deze militaire dienstkaart Fred, maar op een passagierslijst uit 1921 staat als zijn voornaam Manfred.

¹⁷ Data die gegeven worden voor deze première verschillen. Volgens sommige bronnen was de première op 22 februari 1926, maar de advertentie in de *Pravda* zegt 2 april.

¹⁸ *Pittsburgh Courier*, 20 januari 1945.

¹⁹ Starr, S. Fredrick; *Red and Hot: Russia's Roaring Twenties*, Oxford Univ. Press, 1983

Een vertaling van de advertentie gepubliceerd in de Pravda:

In bioscoop La Petite Dmitrovka
 Vandaag 2 april Première
 Amerikaans Festival
 Onder leiding van Dave Griffith
 The little Flower of Love
 met Richard Bartelmes in de hoofdrol
 Concert van het Negerensemble JAZZ BAND
 Nieuw repertoire met de grote negerartiest Sidney Bechè.
 Uitvoeringen om 3 uur, 5, 6.45, 8, 9.30, 11 uur.²⁰

and that's when I first met Tommy Ladnier. The way it came about was like this. I had a projector but something had happened and I didn't have no camera. So I was inquiring about how I could get me a camera and some friend of mine said, 'Do you know this orchestra of Sammy Wooding' And I said. 'Sure, I know Sammy Wooding very well.' 'So he's got a trumpet player named Tommy Ladnier who's got a camera to sell.' I said, 'Well, I know of Tommy Ladnier; I'd like to meet him.' So when I got to Tommy we had a lot of fun. Tommy reminded me that in Chicago he used to go and see me playing pool with different people and he wanted to speak to me but he was afraid. I said, 'Why were you afraid?' 'Well, I wasn't playing so good at that time,' he answered, and I said, 'Well, that's funny. You don't have to play good or wonderful to speak to somebody.' But he said, 'Well, I just felt that way.' Right away we got to know one another, and I bought that camera. We've always been close. It was always good.'²¹

Ondanks dat er geen bewijs is dat Sidney en Tommy

samen hebben gespeeld in Moskou, lijkt dat wel erg plausibel, zeker omdat Wooding op 16 maart in Moskou arriveerde en pas op 5 mei naar Leningrad vertrok. Volgens Tommy's eigen beweringen aan Panassié, had Bechet Tommy horen spelen toen ze in Moskou waren, maar Panassié beweert niet expliciet dat ze ook samen hebben gespeeld.²² Bechet verliet Moskou midden april 1925 met Withers richting Kiev, Odessa en Kharkov.²³ In Moskou hoorde en raakte Bechet ook geïnteresseerd in symfonische muziek. Het is dus goed mogelijk dat Tommy en Sidney deze muziekervaring hebben gedeeld. Alhoewel beide mannen helemaal tegenovergesteld waren in temperament en karakter, hadden ze wel zelfde interesses en zullen bij een drankje zeker over muziek en films hebben gediscussieerd.

De aandacht die de Chocolate Kiddies in culturele kringen in Moskou kregen had ook een ander effect: de jonge filmmaker Dziga Vertov was een van de intellectuelen die geïntrigeerd raakte door de 'Negro operetta'. Vertov, werd in 1896 geboren als Denis Abramovich Kaufman in Polen, dat toen nog deel uitmaakte van het Russische Rijk. Hij kwam in 1916 naar Sint Petersburg en raakte geïnteresseerd in de cinematografie en met name het maken van documentaires. Zijn basistheorie over het maken van film paste in het revolutionaire denken en wordt samengevat in zijn verklaring: 'The film drama is the opium of the people...down with bourgeois fairy-tale scenarios...long live life as it is!'. Vertovs meest bekende film is 'Man met een filmcamera' Echter, zijn strijd voor artistieke vrijheid binnen de grenzen van het ideologisch conformisme vielen niet in goede aarde bij de partij en zijn film werden later gecensureerd of uitgebannen. In 1926 regiseerde hij 'Shestaia chast mira' ('Zesde deel van de wereld'). Deze film werd door Alexander Fevral'sky als volgt beschreven: 'A Sixth Part of the World owes its enormous power to the exceptional skill with which it has been constructed. There can scarcely be a so-called "artistic" film which creates such a powerful impression as this work... The whole work is constructed like a piece of music (a contrapuntal structure, recurring themes, crescendos and diminuendos, prestos and lentos, and so on). It is an authentic cinema symphony.'²⁴

²⁰ Courtesy Gérard Conte.

²¹ Bechet, Sidney; *Treat it gentle. An Autobiography*, Da Capo Press 1978. De informatie over de camera van Tommy Ladnier werd waarschijnlijk door Garvin Bushel doorgegeven aan Sidney Bechet, die zijn latere vriend Ladnier ontmoette in de Artiesten Club in Moskou.

²² Panassié, Hugues; *Tommy Ladnier*, Bulletin du Hot Club de France, No. 88 et 89 1959.

²³ Lotz, Rainer; *Black People*, Birgit Lotz Verlag, Bonn 1997. Data voor het verblijf van Wooding en Bechet in Moskou verschillen in de herinneringen. Sommige bronnen melden, dat de Jazz Kings Moskou midden mei verlieten.

²⁴ Fevral'sky, Alexander, *Pravda*, 1926.

De geluidsfilm kwam pas later, maar volgens sommige bronnen hield Vertov in 'Shestaia chast mira' zich al bezig al met de eerste experimenten met geluid. 'He was prepared for the sound revolution because of his early experiments with noise recording, and in A Sixth of the World he had even experimented à la John Cage with rhythmic substitutes for the human voice. By alternating the phrases with images, Vertov achieved the illusion of off-screen narration.'²⁵

Er is eerder al eens gemeld, dat Vertov in deze film een hele scene heeft gewijd aan de Chocolate Kiddies Revue.²⁶ Aan de hand van de beschikbare videokopieën kan deze bewering maar tot op zekere hoogte worden getoetst. Uit verschillende bronnen blijkt dat de lengte van de film varieerde van 64 tot 74 minuten, dat betekent dat sommige kopieën zijn bewerkt of gecensureerd en dat interessante scènes weg zijn gelaten.

Zelfportret van Dziga Vertov en de poster voor de film *Shestaia chast mira* gemaakt door Aleksandr Rodchenko.

De scènes in de film zijn geschoten op diverse locaties in de wereld en de scènes zijn door Vertov 'ritmische' gesneden. Dit resulteert in afwisselende veranderingen in contrasterende scènes. De duur van een scene varieert van een fractie van een seconde tot scènes die bijna een minuut duren. Dit maakt deze film tot een montage van opeenvolgende scènes. Het is juist dat er in de film shots zijn te vinden van de Chocolate Kiddies Revue. Er zijn verschillende shots van de laatste twee bedrijven uit de revue, de plantage en de New York akte. Helaas is het beeld door onderbelichting en de soms zeer snelle bewegingen van de dansscènes erg wazig.

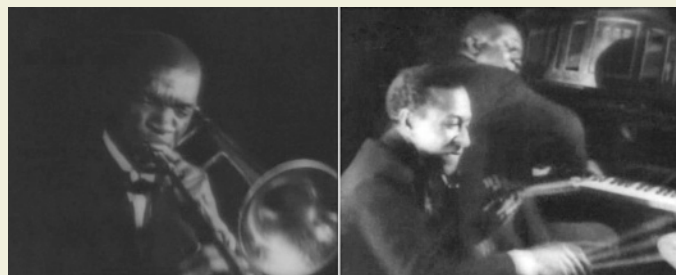
Er zijn ook shots te zien met muzikanten, maar dit zijn geen leden van het Wooding orkest. Deze musici zijn makkelijk te identificeren als leden van het Frank

Chocolate Kiddies scènes uit de Vertov film '*Shestaia chast mira*' (*A Sixth Part of the World*)

Withers' Orchestra; Er zijn close-ups van Frank Withers en Bennie Peyton, alsmede van Dan Parrish, Cricket Smith, and Manfred Coxcito.

Het verbazingwekkende feit dat er geen shots van Sidney Bechet bij zijn, roept direct speculaties op. Als hij bij het filmen was geweest, dan zou Vertov ongetwijfeld hem hebben gefilmd, omdat zijn fysieke bewegingen en zijn gezichtsuitdrukking een spectaculair effect zouden hebben gehad. Er zijn geen

Frank Withers, Bennie Peyton en Dan Parrish uit de Vertov film '*Shestaia chast mira*' (*A Sixth Part of the World*).

Cricket Smith en Manfred Coxcito uit de Vertov film '*Shestaia chast mira*' (*A Sixth Part of the World*).

berichten bekend, dat Bechet ziek was tijdens de Moskou-toer, wel werd hij later tijdens de tournee door Rusland ziek en vertrok toen ook uit Rusland op 12 juni 1926. Daardoor rijst de vraag of deze filmscènes wel in Rusland zijn opgenomen. Het kan ook zijn, alhoewel dat niet waarschijnlijk is, dat de Withers filmshots buiten Moskou werden gemaakt in de tijd dat Bechet geveld was door een bronchitis-aanval. In de allereerste scène van de film is een Duits vliegtuig te zien, vliegend over een industrieel gebied. Naar de vegetatie op de grond te beoordelen moet

²⁵ Dawson, Jonathan; *Dziga Vertov, Senses of Cinema*, <http://www.sensesofcinema.com>.

²⁶ Starr, S. Fredrick; *Red and Hot: Russia's Roaring Twenties*, Oxford Univ. Press, 1983.

deze shot zijn gemaakt tussen maart en oktober. Verder zijn er enkele nachtshots te zien van een grote stad, waarschijnlijk Berlijn, met neonlichten en westers georiënteerde advertentieboarden.²⁷ Ook is een effectenbeurswaardenoverzicht te zien, iets dat in die tijd niet in Rusland te vinden was. Dit duidt er allemaal op, dat er scènes in Duitsland en waarschijnlijk Berlijn zijn gedraaid en dat deze scènes niet in de winter zijn opgenomen. Zou het mogelijk kunnen zijn dat de Chocolate Kiddies scène in de zomer van 1925 in Berlijn zijn opgenomen? In dat geval: waarom heeft Vertov dan niet ook de Wooding band in diezelfde tijd opgenomen?²⁸

Helaas is er geen informatie beschikbaar over de verblijfplaats van de leden van het Frank Withers' Orchestra in 1925. Bechet maakte toen in elk geval geen deel uit van de band. Hij verbleef toen nog in de Verenigde Staten. Blijft de vraag, waarom Vertov niet ook de Wooding band filmde toen hij de Chocolate Kiddies revue filmde? Er is geen antwoord op deze vraag. Was de belichting misschien te slecht of voldeed de dynamiek van een kleine band meer aan zijn artistieke wensen? Het is jammer voor dit onderzoek dat hij niet het Wooding orkest filmde, maar in het algemeen is de documentatie van de andere musici in de film ook mager.

Al deze speculaties geven aanleiding tot nieuwe onbeantwoorde vragen, maar wat waarschijnlijk is gebeurd, is dat Vertov de shots in Moskou draaide, maar dat Bechet niet kwam opdagen voor de filmwerkzaamheden. Hij stond niet bekend als betrouwbaar en punctueel als het om afspraken ging. Na een succesvol engagement van bijna zeven weken in Moskou beëindigden de Chocolate Kiddies hun reeks op 5 mei 1926 en reisden direct af naar Leningrad in de Golf van Finland. Hier opende de revue op zaterdag 8 mei in de Music Hall van Leningrad.²⁹ In tegenstelling tot de situatie in Moskou mocht de Wooding band nu wel voor dansers spelen, en na de revue speelden ze ook de hele nacht door. In Leningrad moest Herb Flemming opgenomen worden in een ziekenhuis vanwege een alcoholvergiftiging. In zijn eigen woorden: *'A sad thing befell me in this city. On a previous occasion on our train journey across Russia, I had mistaken a carafe of vodka for ordinary drinking water and as a result had been very sick for some days. But I was persuaded to try some again by some Russian friends, and before I knew what had hit me, I*

*was in a hospital bed in Leningrad. I was so bad that they eventually had to operate, and the band and the revue had to move on without me. I was confined to that hospital bed for three months, and was in a sorry financial plight by the time I was fit to leave. Finally, the American Consul in Riga heard about me, found where I was to be located and instructed Sam Wooding, who was then back in Berlin, to send me money for my transportation out of Russia.'*³⁰

Tegen deze tijd waren de bandleden gewend aan het Russische leven en genoten ze met volle teugen van de ontvangsten die hun te beurt vielen. Volgens Wooding leidde dit zelfs tot enkele problemen toen de tournee ten einde liep. Hij vertelde over de teleurstelling die het vertrek opriep: *'When the company heard that we were to be leaving Russia in just a few days, all hell started breaking loose. Everybody got into some kind of trouble or other, and lots of it had to do with those beautiful Russian girls...'*³¹

Er is niet meer bekend over het verblijf van twee weken in Leningrad, dan dat het gezelschap op 23 mei Leningrad verliet en terugkeerde naar Riga. Het is ook niet bekend of er optredens waren in Riga en ze vervolgden van daaruit hun reis naar Königsberg (Kaliningrad) via de Baltische Zee. Ook van dit verblijf is niet bekend of het gezelschap optredens verzorgde. De reis werd voortgezet richting Danzig (Gdansk), waar ze optraden in het Wilhelm Theater van 4 tot en met 8 juni. Vanaf dit moment stapelden de problemen zich weer op en werd het echt menens. Behalve het verlies van trombonist Herb Flemming in Leningrad, ontbrak het de show aan nieuwe optredens. Dit leidde ertoe dat Tommy Ladnier het gezelschap verliet, waarschijnlijk al voor de show uiteen viel. Een recensie over de Chocolate Kiddies uit een krant in Danzig meldt dat het Sam Wooding orkest met 9 in plaats van 11 musici speelde.³² Het is bekend dat Herb Flemming de band in Leningrad verliet en de andere ontbrekende muzikant was hoogstwaarschijnlijk Tommy Ladnier. Sam Wooding heeft enkele opmerkingen gemaakt over het vertrek van Tommy Ladnier. Het lijkt er sterk op, dat Dr. Sirota zeker wist dat er geen contracten meer waren voor het gezelschap en hij Tommy overtuigde om eieren voor zijn geld te kiezen. Met enige bitterheid vertelde Wooding later aan Art Napoleon: *'He [Tommy] allowed himself to be convinced that he should leave*

²⁷ Er zijn Duitse firmanamen te zien zoals Krupp en Reemtsma.

²⁸ In feite heeft Vertov deze foto niet zelf gemaakt.; M. Kaufman wordt genoemd als fotograaf.

²⁹ Er worden in de literatuur verschillende locaties genoemd voor de optredens in Leningrad. Verder is de Music Hall in Leningrad nu niet hetzelfde gebouw als in 1926.

³⁰ Flemming, Herb; *Old Sam – The Man Who Brought Jazz to Europe*, Jazz Journal Vol. 21/5, 1968.

³¹ Napoleon, Art; *A Pioneer Looks Back – Sam Wooding*, Storyville no 9-10 1966.

³² *Danziger Zeitung*, 6 juni 1926.

us and join another show Dr. Sirota (an impresario) was putting together. They told him Sam Wooding would be finished when the show closed ... then what would he do? Nothing but go home and be another starving coloured musician.'³³

Het was echter niet alleen het gebrek aan werk dat er toe leidde dat de show uiteen viel. Volgens een artikel geschreven door correspondent O.M. Seibt voor Billboard magazine in Berlijn op 18 juni, was een loonsverlaging een andere doorslaggevende reden: '.....Leonidoff saying that the band insisted on an increase before it would go to Russia. In order not to break the Russian contract he was compelled to agree, but when out of Russia he deducted this increase at Danzig the last stand played about a week ago. While several of the company may return to the States the band is staying here and may open June 27 at the fashionable Frauen des Westens. Leonidoff is contemplating another coloured show for a tour in this country.'³⁴

Dit bericht duidt erop, dat Wooding een optreden had voor alleen het orkest en de redenen voor Ladniers vertrek had meer met de muziek te maken. Volgens saxofonist Gene Sedric had Tommy niet genoeg te spelen en had hij het gevoel dat zijn mogelijkheden niet werden gebruikt.³⁵ Deze klacht over het gebrek aan vrijheid in het Wooding orkest wordt ook bevestigd door Sidney Bechet, die later ook nog kort in de band speelde. 'We didn't get no chance to play jazz. You see, we had some good musicians but Wooding only wanted to play them Sears Roebuck things. We wouldn't have got them jobs if we wasn't niggers. That's how it was in Europe. Still is.'³⁶

Vooropgesteld dat Tommy de Wooding band verliet voor de première, dan betekent dat, dat hij andere jobs kon aannemen vanaf 4 juli 1926. In het begin speelde hij met locale musici. Er was niets dat hem hinderde om dat te doen. Danzig werd in deze tijd bestuurd door de Volkenbond en werkvergunningen vielen onder het internationale recht. Aan Hugh Panassié vertelde Tommy later, dat hij twee weken lang met locale musici had gespeeld maar dat hij dat idee had opgegeven, omdat deze local musici geen flauw idee hadden van wat jazz eigenlijk was.³⁷

Rond dezelfde tijd, dat Tommy de band van Wooding

verliet, vertrok ook bassist John Warren. Warren werd vervangen door Leslie 'King' Edwards, de broer van trompettist Maceo Edwards. In de literatuur wordt er melding van gemaakt, dat Tommy bij de Black People show van Louis Douglas ging werken. Hij zou toen opnieuw Sidney Bechet hebben ontmoet.³⁸ Panassié is hierover vaag; hij schrijft, dat het erop lijkt dat Tommy bij Louis Douglas ging werken in Danzig. Deze veronderstelling is gebaseerd op vage opmerkingen van Tommy of niet volledige notities van Panassié.

De advertentie voor de Chocolate Kiddies in de 'Danziger Zeitung', 6 juni 1926.

Toen Withers's Jazz Kings midden april met Sidney Bechet Moskou verlieten, reisden ze door naar Kiev, Odessa and Kharkov. Ergens in Rusland had Bechet de temperatuur onderschat en was naar buiten gelopen zonder voldoende gekleed te zijn. Chilton vertelt dit verhaal, dat onderbouwd is met Bechets eigen beweringen: 'In the last stages of Withers's tour Bechet seriously misjudged the Russian night air. Although it was spring-time, there was still snow on the ground, and the temperature dropped rapidly after dark. Bechet, out on a spree, decided not to wear an overcoat or a hat. He wound up with an attack of bronchitis that forced him to stay behind in Russia to recuperate whilst the rest of Frank Withers's band left for its next booking in France. In an interview broadcast by the BBC on its radio programme 'The

³³ Napoleon, Art; *A Pioneer Looks Back - Sam Wooding*, Storyville no 9-10 1966.

³⁴ *Billboard*, 10 juli 1926, p. 11.

³⁵ Albert J. McCarthy; *Tommy Ladnier - life of a musician*, Record Changer 7, 1946. Ook heruitgegeven in *Tailgate Ramblings*, mei 1978.

³⁶ Rose, Al; *Memorandum on Sammy Wooding*, 1980, Tulane Jazz Archive, Tulane University.

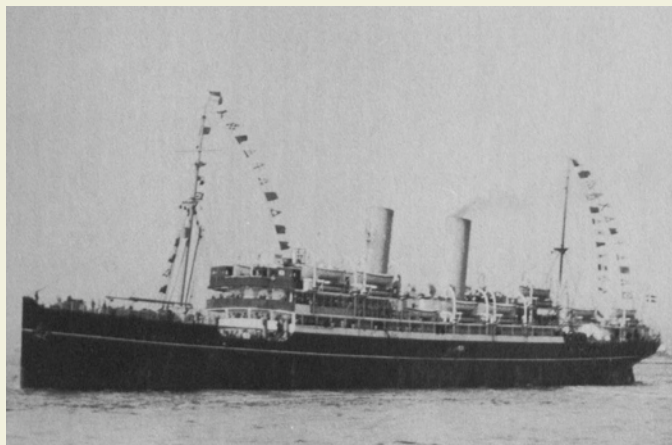
³⁷ Panassié, Hugues; *Tommy Ladnier*, Bulletin du Hot Club de France, No. 88 en 89, 1959.

³⁸ Feitelijk beweert McCarthy zelfs dat Tommy en Sidney elkaar pas in Danzig voor het eerst ontmoetten.

Silver Bell' Bechet recalled his frosty stroll: 'One day the vodka told me that I could go out and walk without my coat. Was it madness? I walked for two or three hours in the snow and two days later I landed up in bed.' Bechet somehow got his visa extended, then decided to make his own way to Berlin.³⁹

Volgens deze versie ging Bechet direct per trein van Moskou naar Berlijn en werkte hij niet bij Douglas in Danzig. Het paspoort van Bechet laat een vertrekvisum uit Rusland zien, afgegeven aan de Russische grens op 12 juni 1926 in Sebech. Het is theoretisch wel mogelijk dat Bechet Tommy heeft ontmoet in Danzig voor hij verder reisde naar Berlijn, omdat Ladnier Danzig pas op 20 juli 1926 verliet. Probleem is echter dat Louis Douglas niet in Danzig kwam in deze tijd. In zijn gedegen studie over Louis Douglas stelt Rainer Lotz, dat de show Black People in Berlijn op 13 juli zijn première had en van daar doorreisde naar Stockholm, midden augustus.⁴⁰ In deze tijd maakte Bechet deel uit van dit orkest. Maar er wordt niet gesproken over optredens in Danzig en de route Berlijn – Danzig – Stockholm is erg onwaarschijnlijk. Omdat sommige bronnen melden, dat Ladnier in het Black People orkest in Berlijn speelde, moet de conclusie zijn, dat er geen grond is voor de bewering dat Tommy Ladnier in Danzig bij Louis Douglas terecht kwam.

Tommy Ladniers eigen bewering, dat hij twee weken met locale musici speelde past uitstekende bij zijn volgende stap, namelijk van Danzig terugkeren naar de V.S. Op 20 juli ging hij in Danzig aan boord van het Deense schip SS Estonia⁴¹, gerund door een Baltisch scheepsvaartlijn. De Estonia werd in 1921 in Glasgow gebouwd, was 130 meter lang, had een tonnage van 6516 en had voor deze trip een bemanning van 159 personen onder leiding van de Deense kapitein Paulson.⁴² De vaarsnelheid was slechts 16 knopen. Hiermee kwam voor Tommy Ladnier een einde aan een rondreis van 13 weken door Europa. Het is moeilijk te zeggen wat Ladnier precies had geleerd van deze tijd, behalve dan de voor de hand liggende muzikale ervaring en verdere scholing en de onschatbare waarde van zijn opgedane kennis van de Europese cultuur en leefwijze. Garvin Bushells gedachten hierover zullen zeker ook toepasbaar zijn op Tommy Ladnier. *'Traveling is a liberal education. They can tell you all about it, or you can read it in books, but you don't*

SS Estonia, varend onder Deense vlag.

realize how it is until you see it for yourself. In New York there were things I didn't experience because I didn't have time. Either I was sleeping or working late in the clubs. I knew Broadway show business, vaudeville and cabarets ...I was well seasoned in that. But my knowledge of the world enlarged when I was in Europe.⁴³

• Zie volgende bladzijde voor de flyer

Doctor Jazz Magazine

Het tijdschrift met de langste ervaring.

DJM verschijnt elke 3 maanden. Ruim 80 pagina's; veel foto's; handzaam 17 x 24 cm groot.

Abonnement € 18,- per jaar voor 4 nummers thuisbezorgd (NL).

Een proefnummer is altijd mogelijk. Via Contact op de website.

www.DOCTORJAZZ.nl

Webversie: 20091025

³⁹ Chilton, John; *Sidney Bechet, The Wizard of Jazz*, Da Capo Press 1996.

⁴⁰ Lotz, Rainer; *Black People*, Birgit Lotz Verlag, Bonn 1997.

⁴¹ Volgens informatie verschaft door Hans Pehl, stelt de *Danziger Zeitung* van 21 juli 1926 het vertrek op 19 juli. Echter de passagierslijst afgegeven in New York geeft de datum 20 juli 1926.

⁴² *Estonia* was formeel in bezit van de Baltic American Line in Kopenhagen, een divisie van de East Asiatic Company, Ltd, London. Bij de terugkeer vanuit New York op 10 augustus 1926 bleken 14 bemanningsleden te zijn gedeserteerd. Ze kwamen merendeels uit Litouwen en waren pas net voor deze reis vanuit Danzig geselecteerd.

⁴³ Bushell, Garvin; *On The Road With The Chocolate Kiddies In Europe And South America As Told To Mark Tucker, Storyville 132*, augustus 1987.

Traveling Blues

The Life and Music of Tommy Ladnier

par Bo Lindström et Dan Vernhettes

Préface de Frank Driggs

Publié par Edit'Jazz en une édition limitée de 500 exemplaires
216 pages, texte en anglais, 302 illustrations, dont beaucoup inédites.
Format: 26 cm x 28,5 cm, offset quadrichromie

Disponible en octobre au prix de 40 euros (poste en sus) sur le site jazzedit.org ou directement à : d-vernhettes@club-internet.fr ou par téléphone au 00 33 (0)1 46 70 24 01

Tommy Ladnier méritait bien un livre. Cet ouvrage exceptionnel, résultat d'une longue collaboration entre les auteurs, est présenté dans une mise en pages très vivante. *Traveling Blues* est un beau livre et un ouvrage de référence.

« ...Ce livre remarquable est bourré de détails sur les vies de Tommy Ladnier et de la plupart de ceux qui ont joué avec lui. Il y a des centaines d'illustrations et de photographies de gens que je n'avais jamais vues, et j'ai vu la plupart des photographies de musiciens de jazz au cours de ces dernières cinquante années. L'ampleur de la recherche est à mon avis sans égale. Que Dieu bénisse ces deux fanatiques qui ont donné autant de leur temps et de leur énergie pour mener à bien ce travail d'amour. »

Frank Driggs, June 2009

Traveling Blues is a beautiful book and a work of reference.

“...This remarkable book is loaded with details on the lives of Tommy Ladnier and most of the people he played with. There are hundreds of illustrations, photos of people I've never even seen before and I've seen most of the photos of jazz musicians over the past fifty years. The depth of research is I believe unparalleled. God bless the two fanatics who have devoted so much of their time and energy to bring this work of love to fruition.”

Frank Driggs,
June 2009

TABLE OF CONTENTS

Aknowledgments	3	Chapter 8 The First European Tour	83
Foreword by Frank Driggs	5	Chapter 9 The Fletcher Henderson Days	111
Chapter 1 Louisiana colonization	9	Chapter 10 Job-Hopping in Europe	131
Chapter 2 St. Tammany and Mandeville	17	Chapter 11 With Noble Sissle	153
Chapter 3 The Ladnier Family	23	Chapter 12 Bechet and the Southern Tailor Shop	163
Chapter 4 Childhood and early musical life	31	Chapter 13 Last Days with Panassié and Mezzrow	173
Chapter 5 Early Chicago Days 1917-1921	39	Chapter 14 Tommy Ladnier remembered	199
Chapter 6 Professional jobs and life in Chicago	45	Discography	204
Chapter 7 Paramount's King of Blues	61	Index	211
		Music index	215

En option, nous proposons un DVD contenant les 189 enregistrements (au format mp3) de Tommy Ladnier, à commander par courriel, au prix imbattable de 20 euros port compris!!!

As an option we propose a DVD containing the 189 recordings (under mp3 files) in which Tommy Ladnier took part, to be ordered by email, at 20 euros, postage included!!!